

NÆRINGS- OG FISKERIDEPARTEMENTET

Postboks 8090 Dep
0032 OSLO
postmottak@nfd.dep.no

Deres ref
24/3624

Vår ref
2024/6520-KIT

Dato
30.08.2024

Hørings svar - NOU 2024: 9 Ny lov om offentlige anskaffelser

Det vises til høringsbrev av 16.5.2024 hvor departementet inviterer til å inngi uttalelser i anledning endring i reglene om offentlige anskaffelser.

Universitetet i Bergen ønsker å gi innspill til forslagene om endringer.

Til punktet om sikkerhet og beredskap

Utvalget foreslår å ta sikkerhet og beredskap inn som et formål og samfunnshensyn i ny anskaffelseslov. UiB er positiv til å styrke hensynet til sikkerhet og beredskap i offentlige anskaffelser, men mener listen over hensyn som nå foreslås inntatt i formålsbestemmelsen blir lang og omfattende. Det kan bli vanskelig for oppdragsgiver å ivareta de ulike formålene som lovforslaget legger opp til på en effektiv måte, særlig i de tilfeller hvor de ulike formålene ikke trekker i samme retning. Dersom regelverket skal inneholde et så stort antall formål, som i tillegg vil kunne være motstridende, bør det gis bedre veiledning på området, og særlig veiledning om hvordan oppdragsgivere i praksis skal kunne ta hensyn til alle formålene samtidig og hvordan hensynene skal prioriteres innbyrdes ved eventuell motstrid.

Til punktet om alvorlige yrkesmessige forsømmelser

Utvalget peker på manglende klarhet om offentlige innkjøp og folkerettsbrudd: "Etter utvalgets syn kunne det være behov for avklaringer fra myndighetene om hvordan offentlige oppdragsgivere skal forholde seg til pågående konflikter." (s. 168). Utvalget peker videre på at frarådingen som ble gitt av regjeringen 7.3.2024 til norske selskaper om ikke å drive handel og næringsvirksomhet som bidrar til å opprettholde de folkerettsstridige israelske bosetningene, også må gjelde offentlige oppdragsgivere. Universitetet i Bergen er enig i at det er behov for avklaringer og veiledning.

Særlig mener universitetet at det er behov for en tydeliggjøring av hvordan brudd på folkerettslige forpliktelser, som per nå ikke er nevnt eksplisitt i anskaffelsesforskriftens § 24-2 (2), kan begrunne avvisning.

Til punkt 12.4.3.2 om tidspunkt for vurdering av oppfyllelse av krav

Universitetet ønsker her å støtte DFØs høringsinnspill:

«Et samlet utvalg fremhever at det er oppdragsgiver som er nærmest til å vurdere når et krav i kravspesifikasjonen må være oppfylt, og at oppdragsgiver angir dette i konkurransedokumentene. I tilfeller hvor oppdragsgiver ikke har angitt informasjon om når et krav skal være oppfylt, mener utvalgets flertall at det naturlige utgangspunktet er at kravet må være oppfylt på tilbudstidspunktet. Et mindretall mener på sin side at krav som stilles i kravspesifikasjonen, hvor ikke annet fremgår av anskaffelsesdokumentene, som utgangspunkt først må være oppfylt ved oppstart av kontrakten. DFØ slutter seg her til mindretallets konklusjon, og understreker at KOFA har oppstilt en presumpsjon for at krav i kravspesifikasjonen først må være oppfylt på tidspunktet for kontraktgjennomføring, med mindre noe annet er bestemt i konkurransedokumentene. Etter vår oppfatning vil ikke et tilbud inneholde et vesentlig avvik dersom det er sannsynliggjort at kravet vil bli oppfylt, og oppdragsgiver vil da kunne kreve oppfyllelse av kontrakten. Vi mener også at det ikke er ønskelig verken for leverandøren eller for oppdragsgiver å måtte avvise et tilbud i slike tilfeller. Oppdragsgiver må i så fall vurdere hvilke krav i kravspesifikasjonen som kan, eller ikke kan, oppfylles før levering finner sted. En avvisningsplikt vil i slike tilfeller kunne virke konkurransebegrensende.»

Kommentar knyttet til forslag til endring i KOFAs mandat

Det er foreslått flere endringer i håndhevingssystemet som etter vår mening vil kunne medføre en økning i antall klager til KOFA. Utvalget har ikke foreslått endring i KOFAs budsjett. Vi ønsker å påpeke at dette vil kunne medføre lengre saksbehandlingstid og dermed lang ventetid før kontrakt kan inngås. Dette kan ha uheldige virkninger ved at oppdragsgivere ikke får dekket sine behov.

UiB støtter ikke utvalgets forslag om at KOFAs avgjørelser skal være bindende eller at en klage til KOFA skal suspendere oppdragsgivers rett til å inngå kontrakt. Det er både praktiske og prinsipielle grunner til at dette ikke støttes. Vi stiller også spørsmål ved om kvaliteten på avgjørelsene vil være tilstrekkelig til å ivareta partenes interesser, dersom avgjørelsene blir bindende, og det ikke gjøres endringer i innretningen av KOFA og deres budsjett. Det vises her til de innspill som er inngitt både fra Dommerforeningen, Statens Vegvesen og Bergen kommune.

Til forslaget om å opprette av et tilsyn for offentlige anskaffelser

Universitetet støtter innspillene fra DFØ knyttet til forslaget om å opprette tilsyn. Gitt de begrensede ressursene og kompetansen i innkjøps-Norge, er vi enige i at det bør utvises tilbakeholdenhet med å opprette et tilsyn som vil ta beslag på ressurser som med fordel kunne blitt brukt andre steder.

Erstatning

UiB støtter forslaget om å regulere erstatning for negativ og positiv kontraktsinteresse. Dette gir en klarere rettslig ramme som kan bidra til mer forutsigbare utfall ved overtredelser av regelverket. En tydelig regulering av erstatningsansvar styrker rettssikkerheten for alle parter involvert og sikrer at eventuelle skader kan bli kompensert på en effektiv og rettferdig måte. Herunder trekkes forslaget om å lovfeste hvilke forhold som skal vurderes ved utmålingen av positiv kontraktsinteresses særlig frem, som inkluderer en vurdering av hvilken mulighet leverandørene har til å dekke sin fortjeneste gjennom andre oppdrag.

Til punkt 21.13 Åpenhet om offentlige anskaffelser

Utvalgets flertall foreslår at oppdragsgivere skal offentliggjøre en samlet oversikt over hvilke kontraktsparter/leverandører som det er inngått innkjøpskontrakt med siste år. UiB er enig i mindretallets bemerkninger til forslaget. Mindretallets bemerkning synliggjør omfanget av arbeidet som pålegges oppdragsgivere ved eventuelle krav om innsyn, for å forklare tilknytninger og konstallasjoner som leser umiddelbart ikke forstår kun ved å lese den offentliggjorte oversikten. Det bemerkes i denne sammenheng at det allerede i dag finnes gode løsninger for innsyn i offentlige virksomheters avgjørelser gjennom bruk av offentlig postjournal. Etter vårt syn er denne løsningen tilstrekkelig for å sikre den alminnelige offentlighetens mulighet for kontroll med oppdragsgivers anskaffelser.

Vi takker for muligheten til å inngi uttalelse.

Vennlig hilsen

Tore Tungodden
Universitetsdirektør

Kitty Amlie Tverrå
Seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen håndskrevne signaturer.